

1741

5699.

SPRAWOZDANIE

TOWARZYSTWA DRUKOWANIA KSIĄŻEK DLA CIEMNYCH

(Zatw. reskr. Nam. z d. 10/X. 1911 r. Nr. XIII a. 3131/1)

W KRAKOWIE

Kraków
Nakładem Towarzystwa
1913

Drukarnia «Czasu» pod zarządem A. Świerzyńskiego

d założenia Towarzystwa upłynął przeszło rok, zanim mogliśmy sprawozdaniem niniejszem objąć bardzo powoli nagromadzający się materiał na bibliotekę dla ociemniałych. Pierwszy zatem okres istnienia Towarzystwa, okres pozornego zastoju, zeszedł właściwie na żmudnej pracy, której rezultaty teraz dopiero zaczynają się okazywać w pokażnej obfitości. Apel, wydany przez założycielki, zjednał bowiem w ciągu tego czasu 33 członków czynnych i przyniósł w rezultacie duży szereg dzieł, wymienionych poniżej, przepisanych alfabetycznie wypukłym dla ociemniałych, jużto gotowych do użycia, skorygowanych, oprawnych i na miejsce przeznaczenia odesłanych, jużto zapowiedzianych i w przeważnej mierze dobiegających końca. Przy zakładaniu Towarzystwa chodziło też przede wszystkim o pracowników nad tem w pełni wyrazu zbożnym i miłosiernym dziełem.

Po za pracownikami znaleźli się ponadto nieliczni (8) członkowie założyciele, którzy jednorazowem wsparciem okazali sympatyę dla pracy Towarzystwa, lecz całkowicie prawie pominięte zostały starania o stałą pomoc materialną, przewidzianą w statucie w postaci wkładek rocznych, pięciokoronowych, przez członków wspierających uiszczanych. Podając do publicznej wiadomości wykaz tych pierwszych plonów naszej pracy, możemy dziś dopiero rościć nadzieję, że rzecz sama za sobą przemówi, wzbudzi zainteresowanie w szerszych kołach i zapewni bardzo potrzebne uniknięcie deficytu w stałym budżecie Towarzystwa.

Celem Towarzystwa jest dostarczanie zakładom dla ociemniałych — książek do bibliotek, przeznaczonych dla

tych kalek, t. zn. przepisanych alfabetem wypukłym, polegającym na różnych kombinacjach sześciu wyciskanych punktów. Trudno sobie wyobrazić większą osłodę doczesną w kalcie ślepoty, jak otwarcie dotknięciem nią bramy do świata myśli, uczuć i marzeń, gdzie i my szukać zwykliśmy wytchnienia, pociechy, przyjemności; dokąd nawet wielu radych ucieka, by tam prawdziwe życie odnaleźć. Zastąpić tym światem, ukazanym oczom duszy, nasz świat rzeczywisty, odjęty nazawsze oczom ociemniałym, to zaiste znaczy ująć połowę strasznego brzemienia ślepoty. Wymaga to jednak pracy wytrwałej, długiej, powolnej i rąk wielu. Lecz z drugiej strony trudno sobie wyobrazić pracę wdzięczniejszą o tak prostych środkach i przy takiej łatwości wykonania. Bardzo niewiele bowiem wprawdy potrzeba, by drukowanie alfabetem dla ociemniałych stało się czynnością czysto mechaniczną, którą można doskonale wykonywać, tak jak i inne roboty ręczne, nawet podczas słuchania głośnej lektury. Zapełnić nią można przyjemnie wiele chwil beczynnie spędzanych i z większym pożytkiem, niż wieloma nieprodukcyjnymi zajęciami. A równocześnie ma się doskonałą świadomość, że punkt po punkcie wyciskany przeobraża się jakby w krople, spływające jedna za drugą do czary pokrzepienia, pociechy, myśli słodkich i że ta czara nie jednym tylko, lecz bardzo licznym ustom przychyłoną będzie, by spragnionych napoić. Trudno sobie wyobrazić większe zadowolenie w pracy nad tę świadomość miłosiernego uczynku. Z radością też możemy stwierdzić, iż ci, co do naszego Towarzystwa, jako pracownicy, przystali, odczuli wielkie te zadowolenie w pracy i zasmakowali w niej, czego dowodem zwiększający się z dnia na dzień katalog biblioteki dla ociemniałych. I to jest rękojmnią żywotności Towarzystwa. Przecież rąk do pracy nigdy nie jest za dużo, a stanowczo już zbywać nie powinno na środkach materialnych. Każdy członek czynny ponosi jedynie koszt przyborów do drukowania (5 K.) — papier, oprawa i t. d. należy do obowiązków Towarzystwa i obciąża jego budżet w wy-

sokim stopniu, wygotowanie bowiem całkowite jednego tomu kosztuje około 17 K. Zaspokojenia tych kosztów oczekiwać należy od członków wspierających; o wzrost ich liczby chodzi też bardzo.

Regulamin Towarzystwa wysyła na żądanie, oraz łaskawe zgłoszenia przyjmuje sekretarka. Adres: Kraków, Barany.

Obrót kasowy za rok 1912.

Przychód.

Wkładki członków założycieli	400 K. — h.
„ „ wspierających	115 „ — „
„ „ czynnych (tytułem zwrotu 5 K. za tabliczki do pisania)	140 „ — „
Datki jednorazowe	94 „ 34 „
Zaciągnięta pożyczka	40 „ — „
Razem	789 K. 34 h.

Rozchód.

Zwrot pożyczki	40 K. — h.
Tabliczki	260 „ — „
Sztyfty	3 „ — „
Papier	166 „ 20 „
Porto	32 „ 86 „
Wydatki kancelaryjne	6 „ 25 „
Oprawa książek	70 „ — „
Porto	1 „ 20 „
Razem	579 K. 51 h.
	789 „ 34 „
Pozostałość na rok 1913	209 K. 83 h.

Zarząd Towarzystwa.

Przewodnicząca: Katarzyna Potocka.

Kasyerka: Marya Potocka.

Bibliotekarka: Iza Potocka.

Sekretarka: Krystyna Potocka.

Karol Moos.

Berta Willien.

Komisya kontrolująca.

Walerya Łopacińska.

Hr. Zdzisławowa Tarnowska.

Spis członków.

Członkowie założyciele :

Hr. Branicka Jadwiga.

P. Fedorowicz Adam.

Hr. Potocka Andrzejowa.

Hr. Raczyńska Róża.

Hr. Tarnowska Stanisławowa.

Hr. Tarnowska Zdzisławowa.

Hr. Tyszkiewiczowa Irena.

P. Willien Berta.

Członkowie czynni :

P. Bobrowska Katarzyna.

P. Brudzyńska Krystyna.

P. Czarnecka Jadwiga.

P. Czarnecka Marya.

Ks. Czartoryska Anna.

Hr. Drohojowska Ilona.

Hr. Drohojowska Kazimiera.

P. Golniewiczówna Stefania.

P. Gosiewska Ewa.

P. Jaskólska Stefania.

P. Kaplińska Marya.

Ks. Lubomirska Anna.

Hr. Łosiówna Janina.

P. Maciejowska Sewerowa.

P. Małachowska Klementyna.

P. Matuszewska Zofia.

P. Michałowska

Hr. Potocka Katarzyna.

P. Przewłocka Marya.

P. Przewłocka Teresa.

P. Radziwińska Aniela.

Ks. Sapieżanka Jadwiga.

Hr. Sierakowska Helena.	P. Walewska Janina.
P. Śniegowska Marya.	P. Walterowa.
P. Syroczyńska Eleonora.	P. Weberowa Irena.
Pp. Szawłowskie.	Hr. Zamoyska z ks. Lubomirskich.
Hr. Tyszkiewiczówna Marya.	Hr. Zamoyska Marya.

Członkowie wspierający :

P. Aitken J.	Hr. Potocka Antoniowa.
P. Gorzechowski Józef.	Hr. Potocka Krystyna.
P. Kozłowski Witold.	Hr. Potocka Iza.
P. Łopacińska Walerya.	Hr. Potocka Marya.
Hr. Morstin Ludwik.	P. Siemieńska Ludwika.
P. Moos Karol.	Hr. Tyszkiewiczowa Iza.
Hr. Moszyńska.	Hr. Tyszkiewiczowa Feliksowa.
P. Wszelaczyńska Wanda.	

Datki jednorazowe złożyli :

Hr. Baworowska 5 K.; Hr. Drohojowska 5 K.; P. v. d. Hoff 5 K.; P. Moos Karol 2 K. 75 h.; P. Potocki Adam 2 K. P. Rydel Lucyan 5 K.; Hr. Tyszkiewiczowa 10 K.; Hr. Tyszkiewicz Władysław 25 K.; Hr. Tyszkiewicz Józef i Stefan 84 h.; Hr. Zamoyska Zofia 10 K.; Hr. Zamoyska Zygmunta 20 K.; P. X. Y. 3 K. 75 h.

Katalog dzieł wydrukowanych lub zapowiedzianych przez członków czynnych.

Treści religijnej.

- X. Badeni*: Św. Stanisław Kostka.
Kochanowski Jan: Psalterz Dawidowy.
à Kempis Tomasz: Naśladowanie Chrystusa Pana.

- Żywot św. Ignacego Loyoli.
Żywot św. Kazimierza.
Żywot św. Teresy od Dzieciątka Jezus.

Proza rozmaita.

- Amicis* : Serce.
Anzyc : Rozbitki na wyspie Jamayce.
Bazin René : Rodzina Oberlé.
X. Beyzym : Trędowaci na Madagaskarze.
Bukowiecka : Dzieci Warszawy.
Chodźko Ignacy : Samowar.
Chołoniewski : Tadeusz Kościuszko.
Ciembrowicz : Dziesięć lat niewoli moskiewskiej.
Deotyma : Panienska z okienka.
Dickens : Wigilia Bożego Narodzenia.
Grimm : Bajki.
Hoffmanowa : Pamiętnik Franciszki Krasińskiej.
Keller Helena : Pamiętniki.
Kowalewski : Wspomnienia z 63 r.
Łoziński : Legendy.
Orzeszkowa : A. B. C.
— Ascetka.
— Babunia.
— Nowele.
— Oficer.
— Gloria Victis.
Prus : Kamizelka.
— Placówka.
Rodziewiczówna : Dewajtis.
— Jaskółczym Szlakiem.
— Straszny Dziadunio.
Sienkiewicz : Bartek Zwycięzca.
— Janko Muzykant.
— Trylogia.
— W pustyni i puszcy.

Sullivan: Listy.

Urbanowska: Księżniczka.

Verne Jules. Michał Strogoff.

— Podróż dookoła świata.

Wiseman: Fabiola.

Zamoyski Władysław jen.: Pamiętniki.

Poezye:

Asnyk: Wybór poezyi.

Fredro: Damy i Huzary.

— Pan Geldhab.

— Zemsta.

Jachowicz: Bajki.

Kochanowski Jan: Treny.

Kraśniński: Psalm Przyszłości.

Malczewski: Marya.

Mickiewicz: Grażyna.

— Konrad Wallenrod.

— Pan Tadeusz.

— Reduta Orzona.

Niemcewicz: Śpiewy historyczne.

Pol Wincenty: Mohort.

— Pieśń o ziemi naszej.

Kraków w kwietniu 1913 r.

Katarzyna Potocka,
przewodnicząca.

Krzyszyna Potocka,
sekretarka.

Komisya kontrolująca:

Walerya Łopacińska.

Zofia Tarnowska.

Adres Zarządu: Kraków, Barany.

